

Ker je poslanec/ka v službi državljanov in državljanek in ker je od le-teh odvisno, kdo bo izvoljen, smo na portalu Prlekija-on.net obiskovalcem ponudili možnost, da so zastavili vprašanja poslanskim kandidatom volilnega okraja Ljutomer.

Izbrana vprašanja in odgovore najdete na portalu Prlekija-on.net
<http://www.prlekija-on.net/lokalno/volitve-dz-rs-2011.html>

Ostala vprašanja za vse kandidate

1. Zanima me, kdaj bo izpeljan projekt kolesarska steza Ljutomer - Radomerje?

Franc Jurša - DeSUS: Osebnost bom zavzemal za, da se v nacionalni program vključi tudi ta kolesarska steza, vendar pa je največ odvisno od občinskih oblasti.

Sara Karba - LDS: Kolesarska steza Ljutomer-Radomerje je nujno potrebna za varnost vseh kolesarjev, ki se dnevno vozijo iz omenjenih krajev. Vprašanje izgradnje je odprto že dolgo časa, vendar zaradi finančne situacije občine v tem trenutku ne morem točno reči. Krasna in enostavna rešitev bi bila preplastitev makadamske ceste ob železnici, vendar občinski proračun na žalost ne omogoča niti tega. Kot poslanka bom poskušala pomagati pridobiti sredstva državnega proračuna oziroma sredstva različnih evropskih skladov.

Erik Kos - DSD: Vaše vprašanje je seveda bolj namenjeno občinskim svetnikom, županji in podžupanu, kot pa kandidatom za poslance v državnem zboru, saj se tovrstni posegi v okolje umeščajo s OPN ali občinskim prostorskim planom.

Zvonko Kustec - Lista Virant: NEVEM, upam pa da kmalu. Vprašanje bi moralo biti naslovljeno na Občinski svet Občine Ljutomer. Sam sem velik zagovornik kolesarskih stez in bi po mojem mnenju morale biti v tretjem tisočletju vsaj načrtovane, le že ne morejo iti v izgradnjo

Sabina Rajh - Zares: Turizem je pomembna panoga za razvoj občine kot takšne in v okviru tega razvoja turizma je v načrtu projekt izgradnje kolesarske steze. Za ta projekt je bil že tudi izdelan idejni načrt, kateremu sledi izdelava projektne dokumentacije, ki bi bila podlaga na razpis za nepovratna sredstva. Glede na trenutno finančno stanje, ki ga ima občina Ljutomer, se bo potrebno za nepovratna sredstva boriti. Ko bom poslanka DZ bo prav ta prenos informacij iz državnega nivoja na občino, na županjo moja prioriteta naloga.

Miran Ros - SLS: Po informacijah, ki sem jih dobil je z Direkcijo RS za ceste bilo že v letu 2009 dogovorjeno, da bodo sofinancirali to kolesarsko pot, prav tako bi nadaljevali z izgradnjo kolesarske poti od Noršincev proti Križevcem. Na občini Ljutomer se že pripravlja idejna zasnova za predmetni projekt, moja naloga kot poslanca pa bo, da na Direkciji RS za ceste da obudim tudi ta dogovor.

Branko Smodiš - SD: Za problematiko kolesarske poti Ljutomer – Radomerje, nimam odgovora na vprašanje kdaj bo izpeljan projekt. Saj je vse potihnilo, glede tega projekta. Ta kolesarska steza je nujno potrebna, kot tudi kolesarske steze v drugih krajih. Če bomo želeli razvijati turizem v naših krajih, o kolesarske poti prioriteta. Na prvem mestu, pa je seveda varnost ljudi, saj promet iz dneva v dan povečuje, za kolesarje in pešce pa ni poskrbljeno. Upam, da bo to v najkrajšem času realizirano.

Anica Šimonka - NSi: Po besedah odgovornih na občini Ljutomer je projekt v fazi, ko se pripravlja idejna zasnova in se iščejo najugodnejše variante izvedbe. V letu 2012 je predvidena priprava dokumentacije in odkupi zemljišč. Predvideva se, da bodo z gradnjo pričeli v letu 2013. Vse je seveda odvisno od sredstev, ki bodo na voljo. Kot poslanka si bom prizadevala, da sredstva za projekte pridejo v Prlekijo.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Odgovor na to vprašanje je v občinski pristojnosti.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: To je sicer vprašanje za lokalne volitve. Občina Ljutomer pripravlja idejno zasnovo za kolesarsko stezo. Izgradnja pa se bo realizirala ko bodo za to v proračunu zagotovljena sredstva. Kot poslanec pa sem bo zavzemal, da bo država v večji meri sodelovala tudi pri izgradnji in rekonstrukcijah lokalnih cest, pločnikov in tudi kolesarskih stezah. V današnjih časih same občine pri takšni politiki, ki je sedaj nikakor ne morejo poskrbeti za izgradnjo, rekonstrukcije in vzdržavanje lokalnih cest. Zaradi tega so tudi ceste danes v večinoma občin v katastrofalnem stanju in skorajda nevozne, kar vpliva tudi na varnost v prometu.

2. daljnovod ki bi naj šel po stari trasi samo dosti močnejši sedaj 110 novi 400 se da ta reč položiti v zemljo ,gre namreč tudi za hišami v spodnjem krapju imamo že gramozno jamo segrap ki na m zelo para živce z ropotom in peskom ki ga vetre nosi zdaj pa še ta daljnovod velik v moči ,sevanje ki ga povzroča je škodljivo za zdravje prav tako srčni bolniki z spodbujevalnikom ne smejo hoditi pod njim ali se da ta trasa prestaviti ali kabelj dati v zemljo , 2 kolesarska steza krapje ljutomer zaradi segrapovih tovornjakov nevarnost zs kolesarje pa pesek nate toko da si ves bel

Franc Jurša - DeSUS: Maksimalno podpiram civilno iniciativo, da se omenjeni daljnovod gradi po vseh predpisih in evropskih normativih, ki zagotavljajo, da daljnovod naj ne bi motil in vplival na zdravje ljudi, ki živijo ob predpisani trasi. Za mnenje bi bilo potrebno zaprositi tudi stroko.

Sara Karba - LDS: Problema daljnovoda se zavedam zelo dobro, tako linije po kateri bi naj bil postavljen, kot tudi vseh težav, predvsem zdravstvenih, ki lahko povzročajo. Kot svetnica občinskega sveta se že zavzemam za traso daljnovoda, ki ne bo tekel mimo naselij in če je možno pod zemljo, kot poslanka pa bi na vso zadevo imela še dodaten vpliv. Prav tako mi je znana tudi problematika gramozne jame v naseljih okoli le te, obratovanje in pogoji zanje so v pristojnosti Občine Ljutomer. Skupaj s KS Cven, Občino in podjetjem Segrap je treba dogovoriti način obratovanja, ki bo najmanj moteč za okoliške prebivalce.

Kolesarske steze bi morale biti obvezne ob vseh močno prometnih poteh. Prinesle nam nebi samo varnosti pešcev in kolesarjev, temveč tudi nove priložnosti razvoja in večjo atraktivnost v turizmu.

Erik Kos - DSD: Tudi to vprašanje je bolj namenjeno občinskim svetnikom, županji in podžupanu, kot pa kandidatom za poslance v državnem zboru. Čeprav se tovrstni posegi v okolje umeščajo tako s OPN ali občinskim prostorskim načrtom, kot tudi DPN – državnim prostorskim načrtom. Naloga poslancev je predvsem ta, da odgovarjajo za pravila s katerimi se sprejemata DPN in OPN, torej za zakon, ki ureja to področje. Vsebinsko enega in drugega dokumenta pa sprejemata, na lokalni ravni so to občinski sveti, na državni ravni pa vlada z uredbo. Vendar zakon ima številna varovala, da se uskladijo državni interesi z lokalnimi. Problemi so v slabem izvajanju zakonodaje ali celo njeni kršitvi.

Glede drugega vprašanja, lahko se oblikuje civilna iniciativa, lahko se zahteva vprašanje občinskih svetnikov, skratka obstaja cela paleta demokratičnih instrumentov za rešitev problema, ki je lokalnega in ne državnega pomena.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Se popolnoma strinjam, da je dovolj samovolje državnih načrtovalcev raznoraznih vodov, ki naredijo nekatera urbana središča manj kakovostna.

Sabina Rajh - Zares: V javni razpravi s pristojnimi Ministrstvi je bilo rečeno, da tale daljnovod ne bo šel nad zemljo, ampak v obliki položenih kablov v zemljo, kar pomeni, da ne bi bilo pretiranega sevanja. Sama podpiram aktivnosti civilne iniciative v smeri, da se kablira tam, kjer ne živijo ljudje, da se s tem ne obremenjuje našega okolja in ljudi.

Glede na trenutno finančno stanje, ki ga ima občina Ljutomer, se bo potrebno za izgradnjo kolesarske steze Krapje – Ljutomer boriti s pridobivanjem nepovratnih sredstev. Moja prioriteta naloga, ko bom poslanka DZ bo prav ta prenos informacij iz državnega nivoja na občino, na županjo, ker le z medsebojno pomočjo in sodelovanjem nam lahko uspe pripeljati našo pokrajino v takšen položaj, kot si ga želimo.

Miran Ros - SLS: Predvidevam da me sprašujete za daljnovod Cirkovce – Pince 2x 400 kV. Z omenjenim daljnovodom se bo Slovenija povezala z Madžarsko ter si s tem olajšala dostop do vhodnih trgov z električno energijo in obenem povečala zanesljivost delovanja elektroenergetskega sistema.

Strinjam se, da umestitev takega energetskega objekta pomeni močno degradacijo okolja. Ker gre za slovenski strateški projekt, težko verjamem, da bo civilna iniciativa in vodstvo lokalne skupnosti lahko ustavilo projekt, verjamem pa, da bo vodja civilne iniciative, ki ga tudi osebno poznam in županja naredila vse, da bosta zaščitila bivalno okolje od negativnih vplivov takih daljnovodov ter poskrbela za primerne odškodnine lastnikom zemljišč in gozdov. Iz izkušenj pa lahko trdim, da bo potrebno še kar nekaj dialoga in kompromisa med obema stranema, da se bo uredilo tudi vsaj malo v vaše zadovoljstvo, kot je bilo potrebno, ko je država umeščala traso avtoceste v Občini Križevci.

Izgradnja kolesarskih poti ob lokalnih cestah je domeni lokalne skupnosti in načrta razvojnih programov občine. Pri kolesarskih poteh velja omeniti, da je preko Programa razvoja podeželja (PRP) možno pridobiti Evropska kmetijska sredstva za izgradnjo tudi kolesarskih poti, vendar ima vsaka Občina na razpolago le 750.000 € nepovratnih sredstev v celotnem programskem obdobju (2007-2013) za vse projekte (ureditev kolesarskih in pešpoti, javne razsvetljave, ureditev vaških središč in obnove gasilskih domov ipd.) Drugi možen vir je pa seveda zgodba s kolesarskim turizmom. Prvi zametki se kažejo na projektu »Mura Drava Bike«, kjer predvidena kolesarska pot poteka od avstrijske meje pa do Hrvaške po območjih vseh štirih prleških občin.

Branko Smodiš - SD: Sem proti, da daljnovod gre skozi naše kraje. Prvič ker je škodljivo zdravju in drugič s tem degradiramo naše kraje. S tem tudi naša polja, hiše ... izgubijo vrednost. Z kolegom iz naše stranke /SD/, gospodom Slokan Francom sva celi čas zagovarjava, da daljnovod ne sem skozi naše kraje. Zato je ustanovljena civilna iniciativa.

Za to kolesarsko pot se zavzemam že več let. Ko so na naredili novo cesto do Ljutomera sem opozarjal, da se mora zraven narediti še kolesarska pot. Vendar ni bilo posluha. Upam da v bližnji prihodnosti bo kolesarska steza. Dokler pa še ne bo, pa sem predlagal na občinskem svetu predlagal, da se vsaj zarišejo črte na cesti.

Ko se na novo delajo ceste, se morajo zraven obvezno narediti kolesarske poti. Zato sem bil neprijetno presenečen, ko se je delala nova cesta proti Cezanjevcem in dalje, da se zraven še ni naredila kolesarska steza.

Anica Šimonka - NSi: Javna razgrnitev poteka daljnovoda, ki bo resnično bistveno močnejši od sedanjega, je bila v letu 2009. Po strokovnih ocenah je mogoča izvedba tudi s položitvijo v zemljo, kar bi bilo seveda mnogo dražje.

Sama si bom prizadevala, da se podobni projekti pripravijo tako, da imajo na ljudi in okolje kar najmanjši vpliv. Pristojni naj se zavedajo, da bodo prebivalci s tem živeli zelo dolgo. Prizadevala si bom tudi, da prebivalci dobijo neko nadomestilo za razvrednotenje zemljišč in degradacijo bivalnega okolja.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Odgovor na to vprašanje je v občinski pristojnosti. Sicer sem pa osebno mnenja, da je daljnovode, ki potekajo blizu ali v bližini naselij, potrebno vkopati v zemljo.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Dalnovod v takšni obliki je velika obremenitev za okolje, razvrednotenje okolja in razvrednotenje premmoženja posemaznikov. Z izgradnjo dalnovoda je pokrajina degradirana, razvrednotena in celo nevarna. Dalnovod je le tranzit in lokalna skupnost od tega nima nič. Zaradi tega sem proti izgradni dalnovoda v takšni obliki. Izgradnja takšnega dalnovoda pod zemljo je sicer tehnološko bolj zahtevna in veliko dražja. Vendar življenja in zdravje ljudi je še bolj pomembno. Ustanovila se je tudi civilna iniciativa, ki je proti izgradnji dalnovoda v takšni obliki, katere član sem tudi sam.

3. Prlekija, Pomurje ali mogoče kaj tretjega?

Franc Jurša - DeSUS: Prlekija – Prekmurje

Sara Karba - LDS: V tujini so regije bistveno večje, kot bi naj bile naše in imajo tudi drugačne pristojnosti. Zavzemam se za model večjih regij, ki jih lahko sestavljajo sub-regije (Prlekija), ki pa bi imele tudi določene pravice oz. koncesije na davčnem področju (spodbujanje določenih dejavnosti, ki po različnih regijah niso enake). Zgodovinsko in geografsko živimo na pomembnem delu Slovenije, zato nikakor ni opcija, da se kdaj izgubi ime Prlekija.

Erik Kos - DSD: Regionalni razvoj je ključnega pomena za spremembe v državi. Pri tem moramo upoštevati tudi stanje v sosedstvu, kjer obstajajo možne regije. Avstrija ima Štajersko in Gradiščansko, Madžari imajo Zalo in Železno županijo, pa tudi Hrvati imajo dve močni županiji, Varaždinsko in Medžimursko. Mi pa nenehno sanjamo o sovjih plotovih in o miniaturnih regijah, kar je neproduktivno, čeprav je tu stroka, predvsem skozi delo našega rojaka Vlaja svoje povedala.

Slovenija potrebuje Gorenjsko, Dolenjsko, Primorsko, Koroško in Zahodnoštajersko, Pomurje in Vzhodno štajersko ter mesto Ljubljana s statusom regije. Mestne regije pozna tudi Nemčija – Berlin znotraj Brandenburga, Avstrija – Dunaj znotraj Niederosterreich, Francija – Pariz, itd.

Vendar Nemčija pozna nadaljnjo delitev zveznih dežel, kar bi lahko mi uporabili in dosegli počasi povezovanje tudi kot Prlekija, Prekmurje, Lukarija (Ptujskih 18 občin) itd. Pomembno je, da na nivoju centralne države ostane, varnost, obramba, pravo in temeljne državne politike.

Vse drugo, predvsem pa sociala, osnovno in srednje izobraževanje, kultura, se mora prenesti v domeno regij. Torej Prlekija lahko, znotraj regije Pomurja in vzhodno Štajerske, le pridobi na pomenu.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Dežela ob Muri!

Sabina Rajh - Zares: Prlekija, Pomurje, Slovenija, Evropska unija, svet. V času globalizacije smo ena velika vas. Zaradi razvoja kulturnih, turističnih in gospodarskih panog se moramo odpreti svetu in poiskati najboljše, kar od sveta lahko izkoristimo za naš razvoj.

Prlekija pa bo vedno moja, moj dom, moje zatočišče, moj svet v malem.

Miran Ros - SLS: Zgodovinsko sta bila Prlekija in Prekmurje ločena, ne samo zaradi državne ureditve, ampak tudi zaradi reke Mure. Menim, da ni nič narobe s Pomurjem, toda Prlekija in Prekmurje, sta dve različni krajini, vsaka prepoznavna po svojih danostih, Prlekija sama zase je premala, Prekmurje pa brez povezave z njo še bolj ločeno od ostale Slovenije. Obe pokrajini skupaj sestavljata žitnico Slovenije, zato je toliko bolj pomembno, da sta povezani na vseh segmentih..

Branko Smodiš - SD: Živimo v Prlekiji. Na Prlekijo smo ponosni, zato to ime ne bo nikoli izginilo. Pomurje je pojem, ki označuje statistično regijo in omenjeno ime nismo vzeli za svojega ne Prleki in ne Prekmurci. Največ lahko storimo za Prlekijo Prleki sami. Pri tem moramo za promocijo Prlekije izkoriščati turizem, naravne danosti in svoje izdelke. Če bomo pri tem vztrajni, se ne bo več dogajalo, da bi pri vremenski napovedi naše kraje označevali za Prekmurje, Pomurje,... Morebiti je bilo vprašanje povezano tudi s pokrajinami, kjer je bilo veliko debat glede imena pokrajine v kateri naj bi svoje mesto našla Prlekija. Glede na trenutno stanje je vzpostavitev pokrajin skoraj nemogoča, saj si dodatne administracije ne moremo privoščiti. Če pa bomo kdaj v prihodnosti res soočeni z dilemo imena pokrajine, pa si moramo prizadevati, da bo del imena tudi Prlekija.

Anica Šimonka - NSi: Regija naj bo Pomurje, ki je sestavljena iz Prlekije in Prekmurja.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Pomurje. Prleki in prekmurci moramo delovati skupno in za iste cilje.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Prlekija in Prekmurje s sedežem v Ljutomeru.

4.Zanima me vaš pogled na obnovljive vire energije. Na kakšen način si boste prizadevali, da bo delež obnovljivih virov bistveno večji?

Franc Jurša - DeSUS: Slovenija je uvoznik energije, zato se maksimalno zavzemam, da bi čim več energije pridobili iz obnovljivih virov. Vendar pa moram pri tem poudariti, da za samooskrbo Slovenije s hrano ni preveč koristno, da se gradijo bioplinarne.

Sara Karba - LDS: Obnovljivi viri energije so prav gotovo naša energetska prihodnost in sem velika podpornica le teh. Predvsem geotermalna energija pri nas nima prave vrednosti, imamo pa vse idealne pogoje za izkoriščanje le te. Sončna in vetrna energija je zanemarljivo malo uporabljena, zato je treba izkoristiti potenciale obnovljivih virov. Obnovljivo in ekološko nesporno koriščenje energije je možnost in priložnost za nas, ki je še zdaleč ne izkoriščamo optimalno. Kot poslanka si bom prizadevala za čim več razpisov s strani države in Evrope, hkrati pa poenostavila postopke pridobivanja nepovratnih sredstev.

Erik Kos - DSD: V DSD vsekakor podpiramo, in tudi sam osebno, povečanje deleža obnovljivih virov, ki temeljijo na sončnem sevanju, vetru, vodnem toku v rekah ali potokih (hidroenergija), fotosintezi, s katero rastline gradijo biomaso, bibavice in zemeljske toplotne tokove (geotermalna energija).

Nasprotno se z uporabo fosilnih goriv v kratkem času izčrpa energija, ki se je shranjevala tisoče ali milijone let. Zaradi tega se fosilna goriva (premog, nafta, zemeljski plin, šota ipd.) ne štejejo med prioritete vire v prihodnje.

Vendar tudi iskanje rešitev na temelju obnovljivih virov, razen geotermalne in energije bibavice,

mora biti v sozvočju z krajinskimi, sociološkimi, zoološkimi in drugimi dejavniki. Torej obnovljivi vire energije, da vendar ne v uniformnosti in unificiranosti, temveč v raznolikosti. Spodbude so seveda lahko različne, to so razpisi, spodbude, davčni instrumenti in podobno.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Žal zaostajamo, je pa to edina prihodnost Slovenije. Nimamo nafte imamo pa sonce, veter in reke! Dokler bo država živela od trošarin, dotlej ni rešitve. Trošarino bi bilo potrebno preusmeriti za subvencije.

Sabina Rajh - Zares: Nujno je potrebno preiti na obnovljive vire energije (hidro in sončne elektrarne, biomasa, geotermalna energija). Stranka Zares je bila edina parlamentarna stranka, ki je in še vedno nasprotuje elektrarni na premog, TEŠ 6 in se zavzema za trajnostni razvoj, kamor sodijo tudi obnovljivi viri energije. Skupina nevladnih organizacij je naš program Manifest za odgovorno ekonomijo ocenila kot najbolj trajnostni program vseh strank. Celoten razvoj gospodarstva in življenja mora biti trajosten, kar pomeni tudi na prehod pridobivanja energije. Tako, da bom proti pridobivanju energije iz katerih koli drugih virov in se bom trudila sprejeti zakonodajo, ki bo naklonjena obnovljivim.

Miran Ros - SLS: Pridobivanje energije iz obnovljivih virov je naša prihodnost.

V Prlekiji je poleg lesne biomase in sončne energije treba omeniti tudi geotermalno energijo. Delež obnovljivih virov se lahko poveča s subvencijami (eko-sklad), ugodnimi posojili in davčnimi spodbudami. Sam uporabljam lesno biomaso za ogrevanje in poznam vsebino razpisov na Eko skladu.

Branko Smodiš - SD: Obnovljivi viri energije imajo v naših krajih zelo velik potencial. Predvsem menim, da bi morali največjo pozornost nameniti geotermalni energiji. Na našem območju se nahaja voda, katere temperatura se giblje okrog 200 stopinj celzija. Energetski potencial naj bi ustrezal energiji, ki jo je Slovenija proizvedla v zadnjih 20. letih. Skupaj z lokalnimi oblastmi in zasebnimi investitorji je potrebno najti način, da ta potencial v največji meri izkoristimo. Že pri enem izmed prejšnjih vprašanj sem omenil, da bodo morale vse pomurske občine vzpostaviti enotno strategijo glede izkoriščanja OVE. Država pa mora pri tem odpraviti različne birokratske ovire, ki vlaganja na tem področju otežujejo. Ravno tu lahko poslanec odigra pomembno vlogo.

Anica Šimonka - NSi: Slovenija mora povečati delež samooskrbe z energijo in zaradi tega povečati razvoj obnovljivih virov energije, kot so vodna, sončna in geotermalna energija. S subvencijami bomo podprli energetske izolacije stavb in gradnjo toplotnih mrež povsod tam, kjer je to ekonomsko upravičeno. Izboljšanje stanja na področju izpustov CO2 bomo dosegli s spremembo sistema obdavčitve prometnih sredstev v korist okolju in podnebju prijaznih tehnologij.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Slovenija ima raznoliko strukturo virov za oskrbo z energijo z relativno visokim deležem obnovljivih virov (vodna energija), obstoječe lokacije za energetske infrastrukture, relativno visoko raven tehničnega znanja ter dobro geostrateško lego in povezanost s sosednjimi sistemi. Slabosti najdemo predvsem v visoki energetski intenzivnosti gospodarstva, zaostanku v razvoju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov.

Ključne priložnosti so v intenzivnem prehodu v novo energetske paradigmo, ki temelji na spodbujanju ukrepov za učinkovito rabo energije (URE), kot so izboljšanje gradbeno-fizikalnih lastnosti stavb in način življenja, ki omogoča čim bolj racionalno porabo energije, in na obnovljivih virih energije (OVE), kot so voda, biomasa, sončna in geotermalna energija, veter. Gibanje za Slovenijo bo zato podpiralo učinkovito rabo energije, razvoj aktivnih energetskih omrežij in izrabo obnovljivih virov energije.

Lokalne in regionalne skupnosti morajo postati bolj energijsko samozadostne. Že danes poznamo

primere, ki dokazujejo, da je ta cilj na regionalni ravni mogoče doseči. Zanj si je treba prizadevati na vseh političnih ravneh. To namreč ustvarja delovna mesta in povečuje regionalno dodano vrednost. Vizija energijske samozadostnosti je celovita in ne zahteva zgolj uporabe obnovljivih virov energije, ključni elementi vizije so učinkovito, varčno in inovativno ravnanje z energijo. Osrednja elementa vizije sta prostorsko načrtovanje in mobilnost.

Ukrepi za učinkovito rabo energije in uporabo obnovljivih virov morajo zadevati tudi promet. V prometu je trenutno poraba energije še vedno zelo visoka, njen izkoristek pa majhen. Porabo energije v prometu je možno znižati z ustreznimi koncepti prostorskega načrtovanja. Spodbujati je treba javni promet in uporabo vozil z nizko stopnjo obremenitve na okolje, še najbolj pa počasnejše oblike mobilnosti, kot sta hoja in kolesarjenje, saj le-te utirajo pot v energijsko samozadostnost, pa tudi k boljšemu počutju in trdnjšemu zdravju.

Obnovljivi viri energije so pomembni in ustvarjajo delovna mesta, vendar pa energijska samozadostnost ne sme biti zlorabljena kot izgovor za pozidavo še zadnjih sonaravnih vodotokov ali za postavitev vetrnih in sončnih elektrarn v širših delih neokrnjene pokrajine.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Učinkovita raba energije (URE) in obnovljivi viri energije (OVE) sta naš največji potencial, glavno gonilo razvoja gospodarstva. Preprečili bomo zapravljanje denarja za onesnaževanje in umazane tehnologije in ta denar plasirali v razvoj URE in OVE.

5. Legalizacija marihuane ZA ali PROTI?

Franc Jurša - DeSUS: V zdravstvene namene ZA!

Sara Karba - LDS: Za. Lep primer je Nizozemska. Po legalizaciji marihuane, se je zmanjšala uporaba trdih drog, hkrati pa se je zmanjšala tudi uporaba marihuane med domačini in pa mladoletniki. Država z legalizacijo vzpostavi nadzor med pridelovalci, prodajalci in kupci, hkrati pa se odpirajo nova podjetja, ki se ukvarjajo z pridelavo in predelavo (plantaže, tekstilni obrati, farmacevtska in prehrabena industrija). S tem se zagotovijo nova delovna mesta v vseh sektorjih in z izkupičkom od prejetih davkov tudi denar v državno blagajno. Vsekakor pa je obvezno zagotoviti učinkovit nadzor nad uporabo.

Erik Kos - DSD: Za legalizacijo, vendar glede na zadnje angleške raziskave, menim, da je smiselna omejitev legalizacije nad 21. ali celo 23. letom starosti, predvsem v medicinske namene. Končen odgovor mora vseeno dati stroka in ne politika. Politika prevzame le odgovornost za sprejeto odločitev. Sem pa zelo za gojitev industrijske konoplje.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Proti.

Sabina Rajh - Zares: Sicer stranka Zares uradnega stališča nima, vendar sem sama za legalizacijo marihuane. Legalizacija pomeni konec črnega trga, konec kriminala in davke v državni blagajni. Vsi kazalniki torej govorijo v smeri legalizacije. Legalizacija pomeni tudi ugodne cene in nadzor nad porabo. Osebnost bi legalizirala vse droge, tudi tako imenovane trde. Vsaka legalizacija pomeni nadzor nad dogajanjem. Sem tudi za legalizacijo prostitucije.

Miran Ros - SLS: Proti. Vzpostaviti je potrebno take medsebojne odnose, da posameznik ne bo iskal utehe v različnih opojih. Za medsebojne odnose pa je najprej odgovoren vsak posameznik.

Branko Smodiš - SD: Proti.

Anica Šimonka - NSi: Proti.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Legalizaciji marihuane naše gibanje ni naklonjeno, razen v medicinske namene.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Mi že dalj časa sodelujemo s civilnimi iniciativami za dekriminalizacijo, legalizacijo konoplje pri pripravi sprememb zakonov ZPPP in KZ. Tudi strokovnjake imamo v ekipi Zelene vlade, ki se dobro spoznajo na to področje. Konoplja je na seznamu zdravilnih rastlin. Je vsestransko uporabna in stara že več kot 7.000 let. Uporablja se tako v zdravstvu kakor tudi v gospodarske namene. V več državah EU že dovoljena. S tem, da se legalizira se nudi možnost zaslužka pri proizvodnji v zdravstvene in gospodarske namene in s tem tudi polnjenje državne blagajne. Istočasno pa se narko kartelom in razpečevalcem prepreči preprodajo in nezakonit zaslužek, ter zaradi tega tudi manj kriminala.

V Stranki mladih zeleni Evrope menimo, da prinaša proizvodnja konoplje izjemen razvojni potencial za pomursko regijo in tudi druge slovenske regije. Že dlje časa smo naklonjeni ideji legalizacije konoplje. Podpiramo dekriminalizacijo in legalizacijo proizvodnje in uporabe konoplje v Sloveniji, tako v zdravstvene namene, kot za osebno uporabo posameznika. Sprememba odnosa države in družbe do konoplje, ki je v našem prostoru prisotna že tisočletja, je potrebna, saj je njeno prepoved uporabe, proizvodnje in posredovanja nemogoče nadzorovati. Od tega pa imajo koristi (seveda neobdavčene) samo kriminalna združenja. Zavzemali se bomo za nadzorovano biološko proizvodnjo in uporabo te rastline tako za industrijsko proizvodnjo kot za proizvodnjo izjemnega preparata Ricka Simpsona, Kanadčana, ki smo ga SMS – ZELENi letos gostili v Pomurju.

6. Vsem kandidatom bi postavil vprašanje glede Slovenskega letalskega prevoznika Adria Airways. Glede na to, da kandidirajo za poslance v Državnem zboru se od njih pričakuje tudi konkretne ideje za rešitev slovenskega gospodarstva. Konkretno me zanima kakšen polged imajo na sedanje stanje družbe, kakšno je njihovo mnenje o povezavah z Air India? Kako vidijo rešitev sedanjega stanja družbe... ali z nadaljnim vlaganjem proračunskih sredstev ali mogoče s prodajo za simboličnih 1 EUR morebitnemu kakšnemu partnerju iz arabskih držav?

6.1. Kot drugo vprašanje me zanima kaj kandidati mislijo o tem, da bi lahko poslanec bil izvoljen samo enkrat in pozneje več nebi mogel kandidirati? S tem bi se na političnem področju pojavljali novi ljudje, ki niso kakorkoli okuženi z grehi iz preteklosti.

6.2. Za konec me še zanima kakšno je njihovo mnenje o tem, da bi se poslanske plače glede na to, da smo v splošni finančni krizi, znižale na nivo povprečne slovenske plače? Ali bodo v primeru, da bodo izvoljeni tudi v tej smeri kaj postorili?

Franc Jurša - DeSUS: Menim, da je Adria Airways podjetje nacionalnega pomena. Povezovanje s tujim poslovnim partnerjem bi bilo zagotovo koristno, čeprav ne v smislu prodaje za simboličen znesek. Glede na stanje državnega proračuna, tudi nadaljnje vlaganje proračunskih sredstev v Adria Airways ni pravilna rešitev.

6.1. Mandat poslanca bi se moral omejiti na dvakrat po štiri leta – to močno zagovarjam in sem tudi predlagal. S tem bi preprečili ponovno kandidiranje vsem tistim, ki so že predolgo poslanci in so se odtujili od okolja in ljudi. En mandat je vsekakor premalo, saj poslanec v prvem mandatu šele spoznava delovanje, postopke in način dela ter si nabira izkušnje, s katerimi v drugem mandatu lahko dejansko marsikaj postori. Verjamem pa, da vsi poslanci niso okuženi s političnimi grehi iz preteklosti.

6.2.V mandatnem obdobju 2008-2011 smo si poslanci že znižali plače. Dejstvo pa je, da imamo slovenski poslanci med državami članicami EU najnižje plače, kar jaz osebno podpiram.

Sara Karba - LDS: Adria Airways nujno potrebuje strateškega partnerja, saj je kot letalska družba premajhna. Že velikokrat je bila dokapitalizirana z državnim denarjem, pa se to nikoli ni izkazalo za dobro rešitev. Postaja vreča brez dna zaradi »nacionalnih interesov«. Mislim, da odgovoren lastnik mora poskrbeti, da družba ne prideluje izgube, ampak prinaša dobiček. Podobno zgodbo je doživela neprimerno večja letalska družba AUSTRIAN, ki so jo Avstrijci prodali strateškemu partnerju LUFTHANSI, ter je sedaj ADRIIN neposredni konkurent na tržišču JV Evrope... Sem pa mnenja, da se naša letalska družba ne sme prodati za 1 evro niti za več milijonov tujim lastnikom, ampak si prizadevati, da postane bolj zanimiva s svojo ponudbo. Za primer lahko izpostavim letališče v Gradcu, Zagrebu in Budimpešti, s katerih je dosti bolj ugodno leteti kot z domačo Adria, predvsem zaradi raznolikosti nižje cenovnih čarterskih poletov. Ljubljana kot strateško pomembna lega, bi morala svoj potencial bolje izkoristiti in privabiti te ponudnike, ter ponuditi evropsko in svetovno atraktivne lete, ki bi bili polno zasedeni.

6.1.Pod drugo vprašanje o enkratnem mandatu, menim, da ni rešitev v tem, da so poslanci omejeni na en mandat, saj je kak poslanec v parlamentu le toliko dober v svojem delu, da je škoda, da bi mogel zaradi te omejitve oditi. Mogoče bi bila na tem mestu dobra rešitev sprememba našega volilnega sistema. Uvesti bi bilo treba preferenčni glas, da bi ljudje lahko konkretno odločali o njihovem izbranem poslancu, ne pa o delitvi mandatov med strankami.

6.2.Kaj se tiče poslanske plače se strinjam z vašim predlogom, še posebej v primerih ko poslanci poleg službe poslanca opravljajo druge službe in se svojemu delu ne posvečajo 100%. Predvsem sramota je, da se niti redno ne udeležujejo sej državnega zbora, oz. niti nimajo zapovedane obvezne prisotnosti.

Erik Kos - DSD: Glede prvega vprašanja menimo v stranki DSD, da morajo biti naša prioriteta ljudje in manj državni kapital. Zelo nevarno je, če se meša upravljalna in vodstvena funkcija v podjetjih. Vodenje naj bo v pristojnosti direktorjev, upravni odbori, oz. kot jih mi imenujemo, nadzorni sveti pa morajo biti sposobni spremljati delo uprave – direktorja na treh temeljnih področjih: finančnem, razvojnem in kadrovskem. In tako morajo biti tudi sestavljeni nadzorni sveti, da ustrezajo tej vlogi in odgovornosti.

Svet se globalno povezuje v nekaterih panogah, sem tudi sodi zračni promet. Tako da lastništvo nad Adria Airways ni strateška nacionalna prioriteta. Druga pa je zgodba z letališčem, Luko koper in vsem kar naj daje sekundarna obeležja suverene države.

6.1.O drugem vprašanju pa toliko. Politološka teorija pozna omejitve predvsem za predsedniške parlamentarne demokracije. Mandati poslancev načeloma niso omejeni, razen seveda z naravno eliminacijo. Zato tudi ne zagovarjam izvolitve kandidatov, ki so premladi za to ustavno nalogo. Mogoče bom spremenil mnenje takrat, ko mi bo nekdo pokazal zgolj eno družino, kjer oče in mati izročata vsak mesec vse svoje družinske zaslužke svojemu, sicer odraslemu sinu ali hčeri, da upravlja z družinskim proračunom. Za interese mladih naj skrbi predvsem izvršilna veja oblasti, skozi delo uradov, ali pa naj se ti uradi ukinejo. Tudi teza o ljudeh, ki niso okuženi z »grehi preteklosti« je lahko zavajajoča ali celo nevarna. Zakaj, celotna slovenska politika je zadnjih 20 let sistematično dušila sposobne ljudi, dejal bi, da jih je celo organizirano identificirala in izločala. Ta proces sicer lahko še nekaj časa traja, bo pa zato obračun bolj krvav, ker nismo uspeli procesov nujnih in potrebnih sprememb peljati na sodelujoči način. Osebno poznam več kot 1.000 takšnih posameznikov, tudi iz prleškega in prekmurskega območja, katere je doletela takšna zgodba.

6.2.Bistvo odgovora na tretje podvprašanje iz tega sklopa je pojasnjeno v 5. vprašanju in 6.

vprašanju na portalu. Sam sem preživel več kot 20 mesecev z malo več kot 600 Evri, vso družino in povem vam, to je huje kot bi travo pasel. Vendar sem stiskal zobe in preučeval, kako globoko še lahko pademo v tej državi, ki nam je leta 1991, prižgala luč upanja. Pri sebi sem prisegel, tudi kot veteran vojne za Slovenijo, da se nihče drug ne sme znajti v takšnem položaju, ker takšno življenje ni vredno človeka.

Namesto, da bi uživali v življenju, da bi uživali v medsebojnih stikih, se je naše komuniciranje zreduciralo na pogovor ali sta riž in sladkor cenejša v tem ali v onem supermarketu.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Na prvo vprašanje ne morem odgovoriti in ni me sram priznati, da položaja našega edinega letalskega prevoznika ne poznam dovolj, zgolj iz časopisov, da bi si upal dajati rešitve. Pokrijemo se lahko v celoti, če imamo dovolj dolgo odejo. To kar pa prihaja od zunaj, je potrebno dobro proučiti.

6.1. Mislim, da imamo dovolj veliko varovalko v obliki demokratičnih volitev in volivci imajo vedno prav. Če je kdo izdal njihovo zaupanje, ga ne bodo volili. Moj odgovor je torej NE.

6.2. V kolikor bo to splošni ukrep za javne delavce, takoj. Glede na preživeto sem tega vaje iz prejšnje socialistične oblasti in bi bil pripravljen ob pošteni vladi to tudi sprejeti!

Sabina Rajh - Zares: Izkušnje drugih držav kažejo, da ne drži trditev, da je država slab lastnik, a v Sloveniji smo slabši od drugih, ker doslej nismo imeli nobene strategije upravljanja kapitalskih naložb države in za to posebej usposobljenih institucij (odslej s kapitalskimi naložbami na podlagi strategije upravlja agencija za upravljanje kapitalskih naložb). Zato nismo za razprodajo kapitalskih naložb države oz. za kategoričen umik lastništva, a vseeno menimo, da je treba obseg zmanjšati na razumno raven. Adria Airways je letalski prevoznik, pri čemer je država pridobila delež z dokapitalizacijo v višini 49.500.000 EUR. Vstop strateškega partnerja v družbo je nujen in je v skladu s planom finančnega in poslovnega prestrukturiranja družbe Adria Airways.

Zagotavljati je treba redni zračni prevoz, ohraniti sedež v Republiki Sloveniji, ohraniti družbo Adria Airways, d.d., kot letalsko družbo, registrirano v RS (letalska družba z operativno licenco, ki jo podeljuje pristojni organ v RS), ohraniti blagovno znamko, ohraniti ključne letalske linije. Te cilje je mogoče doseči, če se del deleža v družbi odsvoji strateškemu partnerju in obdrži le 25% + 1 delnico. S tem deležem bi onemogočili selitev sedeža družbe v tujino, omogočili pa bi vstop strateškega partnerja, ki bi lahko zagotovil druge cilje pomembne za državo (mobilnost prebivalstva, razvoj logistike, turizem itd.).

6.1. Smiselno se mi zdi, da bi ločili dobre in slabe poslance. Dobrim dovolili ponovno kandidaturo, slabim pa jo preprečili. Izkušnje so pa pogoj za uspešnost. Predlagani ukrep bi bil za državo po eni strani slab, po drugi pa dober. Potem bi bilo potrebno določiti kriterije za slabe in dobre, kar bi verjetno predstavljalo velik problem. Kompleksno vprašanje, na katerega vam ne morem dati jasnega odgovora.

6.2. Če bomo poslanske plače znižali na povprečno, bo veliko tistih, ki sedijo v parlamentu zaradi denarja, prenehalo s tem delom. Je pa res, da je parlamentarni stolček več vreden skozi oči moči, kot denarja. Moč pa lahko izkoristiš v dobre ali pa slabe namene. Jaz jo bom vsekakor v dobre.

Miran Ros - SLS: Prepričan sem, da je Adria Airways dobra in zanesljiva letalska družba, ki zaposluje naše domače ljudi. Naj ostane slovenska. Izguba Adrie, ki je ena glavnih blagovnih znamk Slovenije, bi sicer bila slaba za celo državo, a pomoč je smiselna le, če bodo njena letala v

bodoče lahko letela brez dodatnih pomoči.

6.1. Prepričan sem, da je večina poslancev dobrih, poštenih in zanesljivih ljudi. Na žalost pa je tako, da nekaj slabih vrže slabo luč na vse in začnemo dvomiti v vse. Ljudje presojava delo nekoga, če vidimo njegove učinke, če vidimo, da se je zavzemal za skupno dobro. Vedno in povsod so dobri in tudi slabi., vendar volitve so vsake štiri leta in takrat volivci presodijo in odločijo. Vsekakor pa nisem za mandat večnega ali doživljenjskega poslanca.

6.2. Vsako plačilo ali plačo lahko postavimo pod vprašaj: npr. socialni prejemek matere samohranilke ali trgovke v znani trgovinski mreži, ki svojih 600 eurov neto dobi že v dveh obrokih? Ali plačilo zdravnikov, učiteljev, direktorjev in tudi poslancev... Uravnavanje je potrebno in menim, da če poslanci dobijo manjšo plačo v času recesije kot jo predvideva zakon bodo tudi preživeli, jaz še posebej, ker imamo doma vrt, kjer si pridelamo solato, korenje, fižol in ni potrebno vsega kupiti.

Vprašati pa se moramo, ne samo kaj lahko stori država zame, ampak tudi kaj lahko jaz storim za državo!

Branko Smodiš - SD: Povezava z Air India lahko prinese pozitivne učinke za Adria Airways in pa tudi za širše slovensko gospodarstvo. Predstavlja primer dobre prakse, kako lahko politika pomaga gospodarstvu. Namreč za dogovor o sodelovanju je poskrbel Borut Pahor ob svojem obisku v Indiji. Seveda pa morajo svojo domačo nalogo opraviti tudi uprave podjetij. Dogovor predvideva, da bi letališče Brnik predstavljalo postajo pri letih med Indijo in Severno Ameriko, kar bi našemu letalskemu prevozniku omogočilo, da potnike, katerih končni cilj predstavlja katero izmed evropskih mest, prepelje na njihovo končno destinacijo. Gotovo lahko ta dogovor, če bo realiziran, pripelje Adria Airways bližje pozitivnemu poslovanju. Bo pa morala Adria Airways izboljšati svoje poslovanje tudi z drugimi ukrepi. Kot večino ljudi v Sloveniji me zelo moti slabo poslovanje podjetij v pretežni državni last. Naša vlada je povečala pritisk na ta podjetja in tudi v prihodnje bo potrebno na vsak način poskrbeti, da začnejo končno poslovati brez izgub, saj so mnoga od njih vreča brez dna. Ta podjetja bi morala predstavljati našo srebrnino. Tuji lastnik zagotovo ne bi dovolil, da bi podjetje prinašalo izgubo. Moramo pa se zavedati, da s prodajo tako pomembnih podjetij izgubimo velik del kontrole nad našo državo. Ne smemo dovoliti, da bi ponovno postali hlapci tujcem, vendar se nam lahko zgodi prav to, če bodo podjetja v večinski državni lasti še naprej vodile nesposobne uprave. Sam sem mnenja, da moramo najprej poskusiti storiti vse kar je v naši moči, da na čelo teh podjetij pripeljemo sposobne ljudi, ki bodo poskrbeli, da omenjena podjetja začnejo polniti državni proračun, namesto da ga bremenijo.

6.1. Predlog je vreden razmisleka. Osebno mi je bližje ideja, da bi lahko poslanec svoje delo opravljal zgolj dva mandata.

6.2. Gotovo morajo tudi poslanci prispevati svoj delež pri premagovanju krize, zato podpiram znižanje plač. Trenutno povprečna neto plača v Sloveniji znaša nekaj manj kot 1000,00 EUR. Menim, da bi bilo dovolj, če bi poslanec v današnjih kriznih časih zaslužil 2000,00 EUR neto. Potrebno je dejati, da si nekateri poslanci mogoče celo zaslužijo prejetje visoke plače, saj vlagajo pobude, ki so dejansko koristne. Žal pa je veliko takšnih, ki se ne zaslužijo, da bi greli poslanski stolček. Nova sestava DZ se bo morala potruditi, da pridobi zaupanje državljanov in državljank, to pa lahko stori le z dobrim delom. Če bodo ljudje živeli bolje in bodo spoznali, da se poslanci dejansko trudijo, vprašanje višine plač ne bo več tako pomembno.

Anica Šimonka - NSi: Glede državnega prevoznika Adria Airways smo v NSi mnenja, da je sanacija z državnim denarjem nesmiselna in neekonomsko in da je prevoznika potrebno pod čim

ugodnejšimi pogoji prodati ali strateško povezati z drugimi letalskimi prevozniki. Pri tem ostaja odprto področje JV Evrope, kjer bi Adria Airways lahko imela vodilno vlogo pri povezavah v novo regionalno letalsko družbo, ki bo dovolj velika, da bo na zahtevnem trgu lahko preživela.

6.1. Vprašanje je zanimivo in na to temo smo se že veliko pogovarjali. Jaz se zavzemam za omejitev za vse voljene funkcije v državi na dva zaporedna mandata. To bi veljalo za poslance, predsednike, župane in druge. V tem času ima vsakdo priložnost dati družbi, kar ji lahko. Po izteku te dobe pa naj se prepusti prostor drugim, ki prihajajo s svežimi idejami in novimi pristopi.

6.2. To je demagoško vprašanje, postavljeno zato, da se ugaja javnosti. Strinjam se, da moramo v času krize vsi zategovati pas. Tudi poslanci in drugi funkcionarji. Vendar rešitve za nastale razmere ne vidim v pompozni izjavi in naglih ukrepih. Menim, da mora vsak delavec, torej tudi poslanec, za dobro in odgovorno delo dobiti primerno plačilo. Namesto zniževanja plač bom zagovarjala, da ob različnih priložnostih poslanci namenijo del svoje plače za brezposelne, Karitas, bolnike, ostarele in druge pomoči potrebne. Naj to postane navada.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Glede na stanje države in financ, bi bilo dobro Adria Airways prodati ali pa vsaj delno prodati, država pa obdržati četrtinski delež v njej.

6.1. Glede predloga, da bi poslanci lahko bili izvoljeni samo en mandat, moram povedati, da predlog v osnovi ni slab. Lahko pa bi to področje bilo urejeno tudi tako, da bi tisti poslanec, ki ima za seboj neke vidne rezultate, s katerimi so ljudje (iz njegove regije in na državni ravni) zadovoljni, bi lahko kandidiral ponovno. Sicer pa, konec koncev tudi sedaj odločajo ljudje ali bo kandidat na volitvah dobil potrebno število glasov za odhod v parlament.

6.2. Kateri kandidat razmišlja o tem, da želi biti izvoljen za poslanca zaradi plače, je bolje, da ostane doma. Mislim, da je v prvi vrsti sedaj potrebno razmišljati o tem, kako novih delovnih mest, o razvoju gospodarstva oz. o rešitvi države iz krize.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Prodaja na silo se je v več primerih izkazala za slabo. Tudi država lahko vodi gospodarstvo na odgovoren in učinkovit način. Mi bomo vzpostavili sistem odgovornosti in vpeljali kriterije za učinkovitost. Naredili bomo red in tako ne bo treba prodati podjetij, ki lahko prinesejo dobiček v slovenski proračun, ne pa v tuje, v primeru prodaje tujcem. Najhuje je, da se pri prodaji tujcev ne gleda na poreklo kapitala, prodajamo tudi tujim tajkunom, ki jih ne znamo pogodbeno dovolj zavezati k odgovornosti in dolgoročnosti delovanja v korist ljudi in okolja. Strateški partnerji in kontrolni delež, to je bistveno.

Rast letalskega sektorja je dosegla že globalne razsežnosti, zato je povezovanje edina pot za uspeh. Podpiramo povezovanje Adrie s strateškim partnerjem, ki lahko za slovenskega letalskega prevoznika pomeni preživetje. Nič pa nebi imeli proti, če bi Adria postala nizkocenovni ponudnik letov, saj bi s tem gotovo bistveno izboljšali promet in gospodarske rezultate

6.1. SMS - ZELENI zagovarjamo omejitev na dva mandata. In ukinitvev nenormalno visokih bonusov. Vztrajamo, da se mora politični prostor odpreti novim, mladi in neomreženim obrazom in strankam. V Sloveniji moramo veliko narediti za izboljšanje problematike sistemske korupcije in vpliva neformalnih mrež na pravno državo. Če je omejitev mandata lahko način za zmanjšanje te problematike jo vsekakor podpiramo.

6.2. SMS ZELENI tudi prinašamo sveže moči v politiko. Kandidati z izkušnjami in brez 'prtlljage'. Podpiramo idejo, da se plače javnih funkcionarjev in poslancev prilagodijo realnim razmeram v državi, vendar menimo, da morajo biti plačani ustrezno glede na odgovornosti in tudi glede na učinkovitost. Potreben je premislek o negativnih učinkih in možnih zunanjih pritiskih na poslance.

7. 17 kandidatov v Lotmerki, glasov zadosti nede dobjo nibeden, te pa bomo lepo ostali Prleki brez vsega? JAKA

Franc Jurša - DeSUS: Jaka, res je 17 kandidatov. Vsi se bomo borili za doseg cilja. Verjamem, da nam bo uspelo zbrati zadostno število glasov.

Sara Karba - LDS: Na to na žalost ne znam odgovoriti, ker bo vse znano šele 4.12. :)

Erik Kos - DSD: Lübi Jaka, Neje lih tak. Samo pogledni, na tazodnjih volitvah je dobja kandidat SDS prek 2500 glasov pa je bija izbroni Juršov, ka je doba skorok 1000 glasof meje. Z gloson za DSD je prilika fejest večja, tak pač je, tak provijo lidje, pa je tou nej pametüvanje.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Ja, res je, lahko se to zgodi, vendar zato je predvolilno obdobje, ki je namenjeno temu, da se stranke predstavijo in volilci ocenijo kandidate. Verjamem, da bo Prlekija imela vsaj štiri poslance, saj imamo kar nekaj zaupanja vrednih kandidatov!

Sabina Rajh - Zares: Če vsi Lotmeržanari/Lotmeržanke glasujete za enega, bo pa zagotovo dobil dovolj glasov in če bo tudi 8. volilna enota te stranke dobila dovolj glasov, lahko imamo poslanca.

Miran Ros - SLS: Spoštovani gospod Jaka, zato glasujte zame :)

Branko Smodiš - SD: Jaka, predlagam vam, da se udeležite volitev in s tem vplivate na izvolitev kandidata, ki v največji meri deli vaš pogled na prihodnji razvoj Slovenije in Prlekije. Iskreno si želim, da naš okraj dobi poslanca v Državnem zboru, ne glede na to, kateri stranki pripada, saj sem prepričan, da se bodo vsi kandidati potrudili Slovenijo in Prlekijo popeljati v lepšo prihodnost.

Anica Šimonka - NSi: /

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Moramo se vsi skupaj potruditi, da do tega ne bo prišlo.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Tudi v dugih volilnih okrajih v 8. volilni enoti in širše po Sloveniji je enako število kandidat in kandidatov tako imamo enako možnost, da pridemo v Državni zbor. Če bodo volilke in volilci pravilno razdelili svoje glasove manjšim strankam imamo možnost, da dobimo celo dva kandidata. Manjše stranke proti večjim procentualno potrebujemo manj, da pridemo v državni zbor. Zaradi tega obkrožite št. 13 pred SMS – ZELENi (kandidat Janez v Vencelj). ZA ZELENi PREBOJ TUDI V PRLEKIJI.

7. Opokojninska reforma!

Bomo do 60 ali 65 delali?

Je opokojninski sistem problem med: mlado in staro? ali med: mlado-sredno-staro?

Franc Jurša - DeSUS: Pokojninske reforme nismo podprli, ker ni bila usklajena s socialnimi partnerji. Države iz gospodarstva ne moremo rešiti le s pokojninsko reformo, potrebne so kompleksnejše rešitve, med katere pa zagotovo sodi tudi reforma pokojninskega sistema. Kakšna bo le-ta in kakšne bodo spremembe, pa je v tem trenutku težko govoriti.

Sara Karba - LDS: Pokojninsko reformo podpiram, saj starostna meja dela ne more biti enaka za

vse državljane. Nekdo, ki dela fizično od 16 leta ne more imeti enake pokojninske meje, kot nekdo ki je študiral do 30 leta in šele nato začel redno delati. Glede na današnjo stanje bi rekla, da ni problem med mladim in starim, in mladim, srednjim in starim, temveč problem vseh, saj so pokojnine prenizke, zaposlitev za mlade pa primanjkuje.

Erik Kos - DSD: Vaše vprašanje posega v področje več državnih politik in sicer politike trga dela, socialne in zdravstvene. Naj zato odgovorim z anekdoto iz Danske: Na avtocestah so konec 90-tih zmanjšali dovoljeno hitrost iz 120 na 100 km na uro. Zaradi tega se je zmanjšalo število nesreč in so po besedah danskega podsekretarja za trg dela morali odpustiti par tisoč medicinskih sester (ker za njih ni bilo dela).

Potem so modri danski poslanci ugotovili, da je prav da se hitrost poveča in s tem brezposelnost zmanjša. Ampak Danci kot Danci, v glavnem so še vedno vozili, varno le 100 na uro. Slišim, da se je šele v zadnjih letih stanje malo »izboljšalo« in da se šele po dolgem času ponovno odpirajo »možnosti« za zaposlitev medicinskih sester.

Vsekakor je pokojninski sistem problem, kot ste se sami vprašali in tudi odgovorili, torej vezan med »mlado-srednjo-staro« generacijo. Področje pokojnin je sicer del socialne politike, vendar če ste razumeli poanto iz Danske, je močan korektiv tudi zdravstvena politika, zdravstvene storitve, cene zdravil (n.pr. aspirin).

Glede trga dela, pa bi dejal takole 40 let pokojninske dobe bi še vedno moralo zadoščati za pravico do razmišljanja o upokojitvi, Ali sedaj to nekdo doseže pri 60 letih ali kasneje, je pač objektivno dejstvo, povezano stem, kdaj je pričel plačevati prispevke in ne more biti stvar zgolj zakonske meje. Navsezadnje je povezano tudi z vrsto dela, izgorelostjo delavca, invalidskimi predispozicijami itd. Seveda so tu tudi mednarodna priporočila, ki gredo, ne samo proti 65 letih temveč še čez. Osebnostno menim, predvsem zaradi podaljšanja življenjske dobe (zaenkrat), da bi se meja lahko približala na 65 leto.

Vendar še enkrat poudarjam, primarni princip je vezan na pokojninsko dobo in sekundarni na starost. Torej ali človek ima ali nima 40 let dela in tudi potem je prav da mu ostane diskrecijska pravica, da dela, če hoče. Vendar s pomembno razliko. Ne v javni oz. državni upravi. Ta del zakonodaje pa mora biti nemudoma spremenjen.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Sam se zavzemam za sistem, ki bi dopuščal upokojevanje, glede na posameznikove zmožnosti za delo. Administrativna regulativa je prevečkrat nečloveška. pokojninski sistem je problem družbe in ne posameznih kategorij. Družba – torej MI, moramo spoznati, da upokojevalci niso breme družbe ampak del družbe.

Sabina Rajh - Zares: Reforma pokojninskega sistema je nujna zaradi staranja prebivalstva, vsako odlaganje pomeni zadolževanje za 300 milijonov evrov na leto. Že danes za eno pokojnino delata manj kot dva, v prihodnje pa se bo to razmerje samo slabšalo. Reforme letos nismo sprejeli, zato bo druga, vsaka naslednja, bolj radikalna.

Potrebno povečanje prihodkov pokojninske blagajne lahko rešimo z višjimi prispevki zaposlenih, višjimi prispevki delodajalcev ali pa z znižanjem odhodkov pokojninske blagajne, kar pa pomeni zniževanje vseh pokojnin.

Še edina možnost, s katero ne znižujemo standarda ljudi, je podaljšanje delovne aktivnosti oziroma kasnejše upokojevanje. Če dogovora o pokojninski reformi ne bomo kmalu dosegli, bomo doživeli krčenje sredstev za druge pravice (socialne transferje, šolstvo, zdravstvo,...). Ogrozili bomo medgeneracijsko solidarnost, prepad med revnimi in bogatimi pa se bo tako v prihodnje samo še

poglobljal.

Miran Ros - SLS: Moje mnenje je, da se bo pokojninska reforma s sodelovanjem socialnih partnerjev morala sprejeti. SLS jo je v tem iztekajočem mandatu tudi podprla. Je pa res da ima delavec pri starosti 65 let, ki je pri sedemnajstih začel delati nekaj delovne dobe več kot nekdo, ki je prvo zaposlitev dobil pri 30 letih, zato menim, da mora biti delovna doba eden izmed ključnih pogojev za pokojnino.

Branko Smodiš - SD: Trenutno znaša delež oseb v Sloveniji v starosti nad 65 let okrog 16 %, do leta 2030 se bo ta delež povečal na 25 %, do leta 2060 pa na kar 33 %. Hkrati se bo delež prebivalstva v starosti od 15 do 64 let zmanjšal iz današnjih 70 % na 54 %. Na kratko. Delež oseb, ki bodo prejemale zaslužen pokojnino se bo povečeval, delež tistih, ki bodo plačevali prispevke, pa se bo manjšal. Popolnoma se zavedam, da zdelan človek ne more delati do smrti, vendar brez povišanja starostne omejitve za odhod v pokoj, ne vidim možnosti, da bi slovenska pokojninska blagajna zdržala. Zlom omenjene blagajne pa pomeni zgolj in samo revščino.

Sama pokojninska reforma pa ne bo prinesla novih delovnih mest, lahko pa z vzdržno pokojninsko blagajno pridobimo sredstva, ki jih lahko namenimo v izobraževanje ter ustvarjanje novih delovnih mest. Ne gre za problem staro-mlado ampak za vprašanje, kako ohraniti socialno državo. Moramo se zavedati, da za ohranitev takšnega nivoja socialne države, potrebujemo izredno močno gospodarstvo. Dovolj je, da se ozremo po tujini in kmalu bomo ugotovili, da je Slovenija zelo socialna država. Torej sredstva, ki nam bodo ostala na voljo po pokojninski reformi, je potrebno nameniti v raziskave in razvoj. Delež 3 % BDP bo potrebno doseči še pred letom 2020 kot to od držav članic zahteva Evropska unija. Naši mladi raziskovalci so v mednarodnem merilu izjemno uspešni in na državi je, da jim tudi po študiju vzpostavi primerno delovno okolje. V kolikor nam uspe znanje zadržati doma in to znanje povežemo z gospodarstvom, smo rešili velik problem. Namreč znanja imamo Slovenci ogromno. Nova delovna mesta in večji delež delovno aktivnega prebivalstva, pa nato lahko omogočijo vzdrževanje pokojninske blagajne, tako da čez nekaj let ne bo potrebna še ena reforma.

Anica Šimonka - NSi: Cilj NSi je zagotoviti dolgoročno stabilen sistem, ki bo zagotavljal primerne pokojnine in vzdržnost javnih financ. Ne verjamemo, da lahko finančno vzdržni sistem PIZ dosežemo samo z zaostrovanjem pogojev za upokojitev. Na drugi strani je potrebno povečati tudi število vplačnikov (več zaposlenih). Pokojninsko reformo bodo ljudje veliko lažje sprejeli, če bo predvidevala razliko med tistimi, ki delajo za tekočim trakom in tistimi, delajo v pisarni. Pogoji za upokojitev morajo upoštevati naravo dela, ki ga opravlja posameznik.

Najboljši ukrep za ozdravitev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja je izboljšanje razmerja med številom zavarovancev in upokojencev s povečanjem števila delovnih mest. Prizadevati si moramo za večanje deleža zavarovancev v celotnem prebivalstvu in daljšanje aktivnega obdobja v življenju vsakega posameznika. Podpiramo samo take spremembe, ki bodo enakomerno obremenile vse generacijske skupine.

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Pokojninska reforma je potrebna, vendar pa ne v takšni obliki kot je bila predlagana. Problema bi se morali lotiti z veliko daljšim prehodnim obdobjem do popolne uveljavitve (npr. 10 let ali več), če bodo vsi vpleteni akterji (sindikati...) soglašali s predlogi reform...

Pokojninski sistem se ne »krha« zaradi problema med starimi in mladimi, ampak zato, ker ni javnih financ oz. delovnih mest in s tem zaposlenih ljudi, ki bi te javne finance v obliki davkov in prispevkov zagotavljale; enostavno povedano blagajna je prazna.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: V Stranki mladih – zeleni Evrope podpiramo reforme, do katerih bo slej ali prej moralo priti. Seveda podpiramo tudi to, da se reforme doseže v soglasju z sindikati. Pokojninski system se tiče tako mladih, srednjih kakor tudi starejših in starih.

8. Zakaj mislite, da ste ravno vi tisti kandidat, ki bi bil najboljša izbira za naše kraje?

Franc Jurša - DeSUS: S svojim dosedanjim delom sem dokazal, da sem vreden zaupanja.

Sara Karba - LDS: Za naš kraj sem najboljša izbira med kandidati, ker sem mlada, neobremenjena in imam rada svoj domači kraj. Ker poznam problematiko našega območja, vem kakšne potrebe in cilje imamo, prav tako pa vem, kaj nam manjka da jih dosežemo. Vem, kakšno je finančno stanje in vem kje se sredstva dajo črpati. Dobro sodelujem s ostalimi strankami in našo županjo in se trudim svoji okolici doprinesti čim več dobrega. Prepričana sem, da bom to v prihodnosti tudi dosegla, ne samo v naši občini, temveč v celotni volilni enoti.

Erik Kos - DSD: Marsikdo si domišlja, ter se seveda tudi ponuja, kot najboljša izbira za neke kraje. Sam ne delim tega prepričanja. V mnogih glavah se še vedno vleče »delegatski princip«, torej izvolimo določeno število po starosti, po krajevni pripadnosti, itd.

Poslanci v državnem zboru morajo biti sposobni predvsem treh stvari:

- sprejemanje politik (ekonomske, socialne, kulturne, razvojne, zdravstvene, varnostne, obrambne...)
- sprejemanje zakonov
- sprejemanje državnega proračuna

Vse drugo je le bežanje od odgovornosti in pravih problemov. Da sem zase prepričan, da sem pravi kandidat, je to zato, ker sem rojen v Stavešincih, ker sem lovil ribe v Ščavnici, vse do mostu v Bolehnečicah, ker je bil moj ravnatelj OŠ pravi Prlek pesnik Manko Golar, pa še bi lahko našteval. Zato sem s ponosom in veseljem sprejel ponudbo mag. Žnidaršiča, da kandidiran na listi DSD v 3. VO Ljutomer.

Zvonko Kustec - Lista Virant: Nisem narcisoiden – samovšečen – in nikoli ne bom rekel, da sem edina najboljša izbira za naše kraje. Lahko pa rečem:

Moj slog življenja so delo, dialog, strokovnost, posluš za male in velike, poštenost, patriotizem in domoljubnost.

Moji rezultati dela in slog življenja so garancija za moje delovanje kot poslanec Državnega zbora, ki ga bom posvetil za blaginjo vseh, napredek, vlaganje v ljudi in zdravo življenje.

Spoštovane in spoštovani! Potrebujemo poslanca, ki nas bo znal zastopati in delovati za Prlekijo.

Sabina Rajh - Zares: - Ne izključujem nikogar

- Sodelovala bi z vsemi župani, vsemi ljudmi
- Imam povezovalne sposobnosti
- Sem nekonfliktna
- Sposobna, iznajdljiva, na svojem področju zelo uspešna
- Poznam probleme ljudi in poznam rešitve

Miran Ros - SLS: Vsak človek je dolžan sprejeti ponujene izzive v svoji dobi. Za kandidata so me predlagali občinski odbori SLS štirih občin, odločitev, ki ni bila lahka je pa seveda moja. Živim in delam v domačem okolju, zato poznam utrip življenja v Prlekiji, V službi se pa srečujem s problemi in priložnosti razvoja lokalne skupnosti in te izkušnje lahko prenesem v Ljubljano.

Branko Smodiš - SD: Enako kot doslej bom s trdim delom reševal vse težave in pri tem sprejemal odgovorne odločitve, ki so za Slovenijo in Prlekijo najboljše. Pripravil sem realen program, ki ga lahko spoznate ob mojih predstavitev. Kljub temu, da bom v primeru izvolitve delal v Ljubljani, pa bom ohranil tesen stik z lokalnim okoljem. Z veseljem bom sprejemal vaše pobude in prisluhnil težavam, s katerimi se soočate. Svoje odločitve v Državnem zboru vam bom natančno pojasnil. Ravnal bom po svoji vesti. V kolikor mi namenite svoje zaupanje, vas bom s ponosom zastopal v Državnem zboru RS. Obljubljam vam zgolj trdo delo. Ob tej priložnosti želim veliko uspeha tudi ostalim kandidatom iz našega okraja in iskreno si želim, da dobimo poslanca v Državnem zboru

Anica Šimonka - NSi: Sem ena izmed možnosti. Svoje ime in sebe dajem na razpolago. Verjamem v citat, s katerim vstopam v to volilno kampanjo: »To, kar si, tako glasno kriči, da ne slišim tistega, kar govoriš.«

Vida Štefanec - Gibanje za Slovenijo: Največja kriza danes je kriza vrednot. Pozitivne človeške vrednote kot so poštenje, sočlovečnost, humanost, medsebojno spoštovanje, morala, strpnost in delavnost so zadnja leta nadomestile pohlep, izkoriščanje, kraja, egocentričnost ter ostale, ki so vodile v oblikovanje različnih omrežij in posledično omogočala ustvarjanje nerazumno velikega premoženja, izkoriščanja ljudi, nesprejemljive razdelitve na bogate in revne, teptanja osebnosti. Na osnovi tega so se oblikovala izhodišča za zmanjševanje državne blaginje, poglobljanje finančne in gospodarske krize, predvsem pa krize vrednot. Kandidati, ki predstavljamo Gibanje za Slovenijo (s podporo Neodvisne stranke Pomurja) smo prepričani, da je izhod iz tako kompleksne vsestranske krize možen samo z novo politiko, temelječo na novih, povsem neobremenjenih ljudeh, ki prepoznajo človeka kot vrednoto. S tem se postavljajo novi temelji, kjer se bodo gradili kvalitetnejši odnosi med ljudmi, ob spoštovanju zakonov ter predpisov.

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Kot poslanec se bom zavzemal, da se v čim večji meri uresniči program Stranke mladih Slovenije- zeleni Evrope in uresničitev svojih idej in prepričanj. Zavzemam se za:

- Pravno državo s čimer mislim predvsem sprejemanje zakonodaje katero je možno izvrševati tudi v praksi. Sedaj imamo na tisoče obširnih in nerazumljivih zakonov, kateri pa so večinoma ostali le črke na papirju.
- Bolj učinkovito sodstvo. Tu me predvsem moti dolgotrajni postopki. V veliki meri k temu prispevajo postopki ko višjestopensko sodišče, tudi po večkrat, vrača primer v odločanje nižjestopenskemu sodišču in s tem seveda podaljša čas postopka kakor tudi stroške, namesto da bi o pritožbi samo odločalo.
- Da država poskrbi za izplačilo oz. izvajanje, na sodiščih s pravnomočno odločbo pridobljenih pravic in da država izterja od dolžnikov za posameznike saj ima več in bolj učinkovite možnosti kot posameznik.
- Reorganizacijo državnega pravobranilstva. Danes so pravobranilci predvsem zaščitniki in branilci nesposobnih in nepoštenih državnih uradnikov saj branijo njihove nepravilnosti pred poštenimi davkoplačevalci.
- Državo bolj prijazno do kmetijstva in malih ekoloških kmetij.
- Javno zdravstvo enako dostopnim vsem ljudem (da posameznik ki nima poznanstva ne bo moral čakati na pregled z napotnico, ki je označena z NUJNO, pol leta ali več).
- Večjo uporabo državnih simbolov in pripadnost državi tako v domovini kakor tudi tujini. Za kvalitetno domovinsko vzgoje že v vrtcih, osnovnih šolah in srednjih šolah.
- Ukinitev RTV naročnine.
- Spremembo zakonodaje na področju volilnih kampanij v smeri enakih možnosti.

- Učinkovitejše in manj birokratske inšpekcijske službe. (sedaj nap.inšpektor, ki je zadolžen za izvrševanje zakonodaje varovanja okolja in prostora kliče policijo in prijavi onesnaženje okolja, policija kršitelja popiše dokumentira dokaze in nato pošle poročilo inšpektorju kateri samo birokratsko izpelje postopek in kaznuje kršitelja... Zakaj je potem potrebna inšpekcijska služba? Čista nepotrebna birokracija.)
- Zmanjšanje ministrstev.
- Zmanjšanje števila poslancev državnega zbora.

Prepričan sem tudi, da je zelo pomembno, dobro sodelovanje poslanca z lokalno skupnostjo in seveda dober odnos poslancev z župani z volilnega okraja in tudi širše. Sam zelo dobro sodelujem z županjo Občine Ljutomer, kjer sem tudi podžupan. V dobrih odnosih sem tudi drugimi župani v 3.volilnem okraju kjer kandidiram in tudi širše. Prepričan sem, da bom kot poslanec z vsemi aktivno in dobro sodeloval in se tako skupno z njimi potrudil za boljši razvoj Prlekije, Pomurja in Slovenije. Pri tem se bom posebno zavzemal za:

- Uspešno realizacijo izgradnje pomurskega vodovoda.
- Da bodo ugodno za lokalno skupnost s strani države sprejeti občinski prostorski načrti.
- Da bo država v večji meri pomagala pri izgradnji kanalizaciji predvsem tudi na podeželju.
- Da bo država več prispevala in sodelovala pri obnovi lokalnih cest, katere so sedaj v večinoma občin v katastrofolnem stanju.
- Za omejitev tovornega prometa po regionalni cesti Ormož-Ljutomer-Križevci pri Ljutomeru-Veržej.

Parlament oz. Državni zbor bo za mene delal dobro ko bo sprejel malo obšerno, vsem razumljivo zakonodajo in nato spremljal ali se ta zakonodaja izvaja. Danes se v državnem zboru sprejema zakonodaja površno, po hitrih postopkih, nerazumljivo niti piscu, dvoumno, pisano na kožo posameznikom, sprejemajo se spremembe še preden prične zakon veljati.... S tem med ljudmi povzročijo le zmedo, neizpolnjevanje, jezo, podalšujejo se postopki na sodiščih...

ZA ZELENI PREBOJ TUDI V PRLEKIJI, POMURJU IN SLOVENIJI

Osebna vprašanja

Zakaj niste želeli imeti svoje poslanske pisarne v prostorih Občine, kot Van je bilo ponujeno? Kaj po Vašem mnenju je tisto, kaj ste kot poslanec "dobrega" storili za celotno Pomurje in katere so še tiste "nerealizirane obljube" iz zdajšnjega mandata? Hvala!

Franc Jurša - DeSUS: Po prenehanju županske funkcije se sem odločil, da tudi fizično zapustim Občino Ljutomer in tako omogočim nemoteno delo novega vodstva. Sedež poslanske pisarne bi lahko bil pravzaprav kjerkoli v volilni enoti, ampak sem se odločil za prostore na Glavnem trgu, ker menim, da je to najprimernejša lokacija.

Ponosen sem na projekt pomurskega vodovoda, ki je v fazi realizacije in na zakon o Pomurju. Ves čas svojega mandata sem se zavzemal tudi za socialno šibke.

Menim, da sem večino obljub in ciljev realiziral – upam, da mi bo v prihodnje uspelo dokončati še nekatere naloge, ki so ostale nedokončane zaradi predčasnega končanja mandata.

Kaj ste v času, ko ste bili poslanec v DZ storili za KS Stara cesta?

Moje mnenje je nič, popolnoma nič, saj ste nam govorili kako je obnova LC Žerovinci - Stara cesta prijavljena na razpis, kako, ko pa ni urejena niti dokumentacija, bilo je pred krajan, i ko ste kandidirali za župana, žalostno, sicer pa ima laž kratke noge. To je samo ena izmed vaših potegavščin, ki pa jih je mnogo Spoštovani g. Jurša.

Franc Jurša - DeSUS: Kot poslanec v Državnem zboru RS za obnovo občinske ceste Žerovinci – Stara Cesta nisem mogel storiti nič. V času mojega županovanja smo obnovo te ceste prijavili na razpis Vladne službe za lokalno samoupravo, žal pa na razpisu nismo uspeli. Da smo cesto prijavili na razpis je razvidno iz dokumentacije, katera je tudi javno dostopna preko Občine Ljutomer. Verjamem, da bo Občina Ljutomer na enem od prihodnjih razpisov zagotovo uspela in cesto tudi obnovila.

Kaj mislite? Bode stranka LDS z naslednimi voltvami dosegla priti Drzavni zbor in tudi koalicijo z eno vladajocov stranko?

Sara Karba - LDS: Volilne ankete kažejo svoje rezultate, kakšen bo rezultat pa bomo videli šele 4. Decembra. Vendar glede na tradicijo stranke LDS menim, da ima stranka vseeno svoje volivce in simpatizerje, ki stojijo za načeli trdne demokracije in liberalnosti stranke. Sama vedno poudarjam, da LDS ni samo Katarina Kresal in ostali vidni obrazi, ampak je to stranka, ki ima veliko članov, ki na lokalni ravni delajo neutrudno za kraj v katerem živijo in želijo spremeniti današnjo situacijo na boljše. Glede koalicije pa na državni ravni LDS vedno poudarja, da so odprti za kakršno koli koalicijo, če je le program in sodelovanje dobronamerno.

Kaj mislite od NOB-Slovenskega Partizanstva?

Sara Karba - LDS: Narodno osvobodilni boj ima v slovenski zgodovini prav posebno mesto, ki si zasluži spoštovanje vseh generacij in spomina na to kar se je zgodilo. Tudi pri nas je padlo veliko pogumnih ljudi v boju proti okupatorju. Zgodovino, kot našo sprejemam in spoštujem, stremim pa k temu, da po letu 1991 delamo novo, mlajšo zgodovino, neobremenjeno s preteklostjo.

Zakaj ste se prijavili na facebook?

Zvonko Kustec - Lista Virant: Kot lahko opaziš, mojih predvolilnih plakatov ni nikjer. Imam jih samo 50, minimalno, in jih nameravam v zadnjem tednu postaviti na uradna oglasna plakatna mesta. Da ne bo izzvenelo preveč zeleno ceneno, ne bom navajal zakaj sem se tako odločil. Zato sem izkoristil možnosti, ki jih ponuja internet.

V polemiki o smotrnosti državnega sveta, sprašujem kandidatko ali podpira enodomno ali dvodomno parlamentarno ureditev in zakaj?

Sabina Rajh - Zares: V stranki Zares smo že januarja letos v dokumentu Za odpravo blokad (<http://www.zares.si/za-odpravo-blokad/>) med drugim opozorili, da se državni svet vse bolj krči v organ blokade, ki pretežno uporablja vzvod veta namesto, da bi v oblikovanju politik kreativno sodeloval, ter da postaja organ, ki zgolj nasprotuje in skuša preprečevati uveljavitev odločitev državnega zbora.

Državni svet je namreč vnovič pred kratkim dokazal, da ostaja trdnjava lobijev, ki preprečujejo normalno delovanje pravne države. V Zaresu smo ogorčeni nad odločitvami državnega sveta, da poskuša v času po razpustitvi državnega zbora preko odločilnega veta blokirati uveljavitev

pomembnih zakonov, ki so bili podprti z veliko večino glasov poslank in poslancev. Med drugim gre tudi za zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, novelo kazenskega zakonika in novelo zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Takšnemu podleganju različnim zainteresiranim lobijem in instrumentalizaciji državnega sveta odločno nasprotujemo.

Tudi statistika potrjuje naše stališče, da je državni svet organ blokade. V mandatnem obdobju 2008 - 2011 je namreč državni svet v sprejem državnemu zboru predlagal 6 zakonov in sprejel odločilni veto na 27 zakonov.

V Zaresu smo sicer že pripravili predlog za začetek postopka za spremembo ustave, ki ga bomo v naslednjem mandatu predlagali v sprejem državnemu zboru in v katerem med drugim predlagamo ukinitvev državnega sveta. Namesto državnega sveta bi lahko ustanovili zbor zastopnikov lokalnih (pokrajinskih in občinskih) interesov, a seveda z drugačnimi pristojnostmi.

Javni sektor bode se verjetno bodoče skrčil tudi v UE Ljutomer?

Sabina Rajh - Zares: Krčenje javnega sektorja je odvisno od strategije varčevanja in krčenja ter reorganizacije javne uprave bodoče vlade. V kolikor bom kot poslanka Zaresa članica vlade, se bom zavzemala za:

1. Znižanje števila javnih uslužbencev za 2 %

Izvesti je potrebno sklepe, ki jih je že sprejela sedanja vlada. Za 2% je potrebno zmanjšati število javnih uslužbencev in sicer tako, da se ne nadomešča tistih, ki odidejo. To zmanjšanje je torej potrebno izvesti brez odpuščanj, tudi zato, ker so stroški odpuščanj previsoki. Na ta način se zagotovi 100 mio evrov prihranka na letni ravni, ki se sprostijo zato, ker so plače v javnem sektorju že tri leta zamrznjene.

2. Nadaljevati z izvajanjem interventnega zakona

3. Organizacijske spremembe v javnem sektorju

Združiti je potrebno podporne službe, kar je tudi nujen pogoj za zmanjševanje števila ministrstev. Programske napovedi o ukinitvi npr. Agencije za javno naročanje in nepremičninskega sklada ocenjujemo za izrazito neustrezen ukrep, ki bi izredno otežil zmanjševanje števila ministrstev. Podporne službe je potrebno združevati tudi v celotnem javnem sektorju (zavodi).

4. Za 250 mio evrov znižati stroške za delovanje javnega sektorja (blago in storitve)

Sedanja vlada je predvidela 20% znižanje teh stroškov. Ukrep ni bil realiziran. Če bi ta ukrep izvedli samo v višini 10% bi to pomenilo 250 mio evrov na letni ravni.

5. Z odpravo administrativnih ovir znižati stroške gospodarstva za 300 mio evrov na letni ravni
Ministrstvo za javno upravo je pripravilo analizo 3400 predpisov z vidika odprave administrativnih ovir. V sklopu te analize je bilo ugotovljeno, da je večina teh ovir na finančnem področju (davčni postopki) in na področju okolja in prostora. Analiza ugotavlja, da je z odpravo teh ovir mogoče znižati stroške gospodarstva na letni ravni za 300 mio evrov.

Kakšno mnenje mate od NOB - Slovenskega Partizanstva?

Sabina Rajh - Zares: Spoštujem vrednote NOB.

Med kritičnimi zgodovinarji priljubljen epigram pravi: "Bog je vsemogočen, a celo on ne more spreminjati preteklosti. Za to je ustvaril zgodovinarje." S tem citatom želim povedati, da se ozirom

v prihodnost, kot da obujamo preteklost, preteklosti namreč ne moremo spreminjati, lahko pa krojimo prihodnost.

Kaj mislite od Ljutomerske županje: Mag. Olga Karba?

Sabina Rajh - Zares: Županja ima kombinacijo najbolj pomembnih lastnosti kot so: odprtost (sprejme vsakega občana, ki se želi pogovoriti z njo), poštenost (obljubo, ki jo da sočloveku jo izpolni..), nepristranskost (ni važno kdo si, s kom se družiš, v kateri stranki si, do vseh ima ista merila), moralnost ter podjetnost. Občino vodi na profesionalen, organiziran in pošten način, kar med drugimi župani uživa precejšen ugled in posledično ugled celotne občine.

Pri pridobivanju nepovratnih sredstev je zelo uspešna, kar vpliva na razvoj naše občine, kot tudi na proračun in posledično manj obremenjevanja za občane.

Svoje delo deli z javnostjo, med drugim tudi s snemanjem sej svetnikov, saj le tako lahko občani dobimo resničen vpogled v njeno trdo prizadevanje za našo občino in prizadevanja nekaterih, ki želijo le lastno korist.

Hvale vredno pa je tudi to, da ima vsak torek v tednu rezerviran za občane, ker ima rada Prlekijo in ljudi, ki soustvarjajo prleško vzdušje.

Kaj si mislite od NOB-Slovenskega Partizanstva?

Branko Smodiš - SD: Partizanstvo in NOB sta del slovenske zgodovine. Brez NOB danes Slovenije ne bi bilo. To je tema, ki nas že dolgo časa razdvaja. Glede zgodovine poskušam biti karseda realen. Žal mi je vseh ljudi, ki so v drugi svetovni vojni in v povojnem obdobju izgubili življenja. Posebej mi je žal tistih, ki so se borili za svoj narod in se pri tem niso obremenjavali z različnimi političnimi prepričanji. Partizanom moramo biti večno hvaležni, da so osvobodili takratno Jugoslavijo in s tem v določeni meri odprli pot h kasnejši slovenski osamosvojitvi. Žal je bilo povojno obdobje zaznamovano s poboji, ki mečejo senco na zmagovalce. Ne smemo pa dovoliti, da bi zločini posameznikov, podali negativen prizvok našemu narodnoosvobodilnemu boju. Naša odgovornost je, da otroke učimo zgodovine ter jih pri tem opozorimo na svetle in temne plati. Naučiti jih moramo spoštovanja, tako da se nikoli več ne bo zgodilo, da bi Slovenec dvignil roko nad Slovenca. Polpretekla zgodovina se ne sme izkoriščati za razne politične boje in upam, da bomo kmalu zmogli toliko zrelosti, da to temo dokončno odstranimo z različnih političnih debat.

Kaj mislite s tem, da mora šola tudi vzgajati?

Anica Šimonka - NSi: Vzgoja pomeni duhovno in značajsko oblikovanje človeka, predvsem otroka. V obstoječem šolskem sistemu imamo nekaj predmetov, imenovanih vzgoja: športna vzgoja, tehnična vzgoja, glasbena vzgoja, likovna vzgoja, prometna vzgoja. Menim, da bi bilo zelo pomembno več pozornosti nameniti državljanski vzgoji, ki je usmerjena v oblikovanje dobrih, zavednih državljanov, da bi res znali ceniti in ljubiti svojo domovino. Večji pomen je potrebno dati tudi vzgoji za vrednote, kot so poštenost, delavnost, iskrenost. Šola trenutno poudarja samo del človekove kapacitete – tiste, ki jih zna meriti in ocenjevati. Samo pogledjmo koliko je spoštovanja na ravni učitelj-učenec in otrok-starš. Hitro vidimo, da je v procesu vzgoje, družinske in šolske, nekaj hudo narobe.

Kaj mislite od celibata katolični duhovnikov?

Anica Šimonka - NSi: Najprej naj poudarim, da gre pri tem za izključno pristojnost cerkve. Državni zbor na to nima nobenega vpliva.

V začetku celibata res ni bilo, je pa nekaj stoletij nazaj to prinesla cerkvena praksa. Nihče ne pravi, da bo vedno tako. Stvari se v bistvu že spreminjajo, mislim na uvedbo stalnega diakonata. Stalni diakoni so poročeni možje, ki opravljajo določene naloge v cerkvi, ki so jih prej zgolj duhovniki. Če pa me sprašujete, kako duhovniki živijo celibat, bi rekla takole: po mojem občutku vsaj tako dobro kot mi poročeni svoj zakon. Nekateri dosledno, drugi so manj uspešni pri zvestobi dani besedi in obljubi.

Kaj mislite od Slovenskega domobranstva?

Kaj mislite od NOB-Slovenskega Partizanstva?

Anica Šimonka - NSi: Vprašanja sta že sami po sebi kompleksni, ko je v ozadju politično vprašanje, pa lahko postajata problematični. Moje osebno prepričanje in gledanje na ti dve vprašanji je sledeče:

2. svetovna vojna pomeni v zgodovini slovenskega naroda eno izmed najtemačnejših obdobj. Najprej si je okupatorska vojska (Nemci, Italijani, Madžari) razkosala slovensko ozemlje in želela slovenski narod izbrisati z evropskega zemljevida narodov. V slovenskem narodu je nastala dilema: kako se upreti okupatorju oziroma kako preživeti vojno s čim manj žrtvami. In prav v teh dveh dilemah se je zgodil razkol znotraj slovenskega naroda. Prva skupina se je odločila za oboroženi odpor, druga za preživetje vojne brez žrtev. Na žalost je prišlo tudi do ideološkega razcepa, v katerem je del skupine, ki se je odločila za odpor, hotel vojno izkoristiti za izvedbo revolucije. Ta razkol je povzročil bratomorno – državljansko vojno, drugo veliko tragedijo, ki je doletela slovenski narod med drugo svetovno vojno. Vojna in razcep sta znotraj naroda pustila globoke rane, ki se do danes niso popolnoma zacelile. Pripadam mlajši generaciji, rojeni več kot četrto stoletja po koncu druge svetovne vojne. Z dogodki, ki so se zgodili med drugo svetovno vojno nisem obremenjena. Na podlagi dostopnih zgodovinskih virov in novejših znanstvenih spoznanj slovenskega zgodovinopisja pa ugotavljam, da dogodkov med drugo svetovno vojno ne moremo opisovati črno belo, tako kot je to veljalo do leta 1991. V ozadju so osebne zgodbe, tragedije posameznikov, družin, celih vasi. Zato ne moremo zadev posploševati. Razumem osebno prizadetost ene ali druge strani. Toda časovna oddaljenost danes povzroča, da na dogodke med drugo svetovno vojno gledamo bolj racionalno in manj čustveno.

Zaradi polstoletnega življenja v državi, v kateri je vladal režim, ki je imel vse značilnosti totalitarizma (enostrankarstvo, politična elita, politično preganjanje, omejevanje svobode govora in izražanja, dosmrten predsednik, zapori za politične zapornike...) nam ni uspelo rešiti vprašanja dogajanja med drugo svetovno vojno in po njej. Zaradi monopolizacije zgodovinske znanosti s strani »zmagovalcev« ni bilo mogoče rešiti tega vprašanja v skladu z dejanskim dogajanjem (stanjem) in spravo znotraj narodovega telesa. Posledično se še danes ta vprašanja vedno znova odpirajo, po navadi za potrebe političnega obračunavanja in diskvalifikacije pripadnikov drugačnih političnih opcij. To pa so navade, ki so dediščina življenja v državi s totalitarnim režimom.

To so moji pogledi. Nima pa smisla, da gremo v neke razprave o zgodovini, ker je v teh vprašanjih tako, kot če se pogovarjamo kdo igra boljši nogomet, Real ali Barcelona. Vem, da je v primerjavi z dogodki med drugo svetovno vojno to neprimerna primerjava, vendar nikoli se ne bomo mogli dokončno sporazumeti.

Ima stranka SMS Zeleni kontakte z drugimi Evropskimi zelenimi strankami?

Recimo: GRÜNE (Avstrije) ?

Janez Vencelj - SMS Zeleni: Seveda imamo, redno. Saj smo člani Evropskih Zelenih. Smo tudi že

organizirali Svet EGP v Ljubljani leta 2008, na katerega je prišlo preko 250 delegatov iz 40 držav. V Sloveniji pa smo v preteklosti poleg vodstva EGP gostili tudi nekaj znanih zelenih imen kot sta Reinhold Messner in Deny Cohn Bendit itd.. SMS Zeleni ima kot polnopravna članica Evropske zelene stranke stalne in redne stike z ostalimi članicami zelene politične skupine v EU, in sicer najmanj dvakrat letno. Z zelenimi v več evropskih državah sodelujemo tudi z izmenjavo izkušenj, skupnimi seminarji, izmenjavo znanja in podobno. S hrvaškimi in avstrijskimi kolegi smo pripravili tudi več skupnih akcij. Poleg tega pa SMS –Zeleni v evropske prostoru tudi pomembno sooblikujemo zeleno politiko, saj smo zelo dejavni na vseh ravneh odločanja in oblikovanja politik znotraj evropske stranke.